

Uppdragsöverenskommelse 2023-2024

Hälsinglands museum

Hälsinglands museum och Region Gävleborg, kultur- och kompetensnämnden har träffat följande uppdragsöverenskommelse om varaktigt regionalt uppdrag för åren 2023-2024.

Dokumentet klargör hur kulturaktören med varaktigt regionalt uppdrag förhåller sig till prioriteringarna i regional kulturplan Gävleborg 2023-2026, *Ett engagerat konst- och kulturliv för hållbar utveckling*.

Hälsinglands museums övergripande uppdrag beskrivs i bilagan 1 till den regionala kulturplanen.

Hälsinglands museum är nedan benämnd som *kulturaktören*.

Regionala kärnprinciper

De regionala kärnprinciperna värnar konstens och kulturens egenvärde och ger förutsättningar för tillgång till konst och kultur. Principerna är tänkta att vara långsiktiga och utgöra ramen för uppdragsöverenskommelserna mellan Region Gävleborg och respektive kulturaktör i Gävleborgs län med varaktigt regionalt uppdrag.

Barns och ungas rätt till kultur

Kultur för, med och av barn och unga är prioriterad.

Demokratiskt förhållningssätt

Ett demokratiskt förhållningssätt ska prägla kultursektorn.

Jämlikhet

Jämlikhet är en förutsättning för att främja vidgat deltagande.

Kultursektorns integritet

Åsiktsfrihet, yttrandefrihet och konstnärlig frihet är grunden för kultursektorns integritet.

Professionella kulturskapares och övriga kulturarbetares villkor

Yrkesverksamma inom kultursektorn ska ha goda arbetsvillkor.

Utvecklingsområden 2023-2026

Utvecklingsområdena ligger i linje med de regionala kulturpolitiska målen, Regional utvecklingsstrategi Gävleborg 2020-2030, den regionala kulturplanens kärnprinciper samt de nationella kulturpolitiska målen. Utvecklingsområdena är prioriterade under kulturplaneperioden.

En röd tråd för de tre valda utvecklingsområdena är hållbarhet. Hållbarhetens tre dimensioner (ekonomisk, social och miljömässig) präglar kulturplanens utvecklingsområden. Detta i enlighet med Regional utvecklingsstrategi Gävleborg 2020-2030 och Förenta Nationernas Agenda 2030 för hållbar utveckling.

Stärkt interaktion

Kultursektorns aktörer interagerar med varandra och med andra sektorer i samhället regionalt, nationellt och internationellt.

Vidgat deltagande

Kultursektorn strävar efter att inkludera alla.

Miljömässig hållbarhet

Kultursektorn bidrar till miljömässig hållbarhet.

Särskilda prioriteringar inom kulturarv och kulturmiljö 2023-2026

De särskilda prioriteringarna inom detta verksamhetsområde handlar om att:

- initiera och genomföra forum för länets kulturarvsaktörer för erfarenhetsutbyte och samverkan
 - Hälsinglands museum vill gemensamt med Läns museet Gävleborg, Arkiv Gävleborg, Kultur Gävleborg och kommunala museer genomföra dialogmöten för bättre samverkan och utveckling inom kulturarvssektorn. Fortsatt samarbete kring arkivfrågor mellan berörda aktörer.
 - Hälsinglands museum ingår i ABM-nätverk (Arkiv, Bibliotek och Museer), ett nätverk med ett tiotal aktörer, flera med hela länet som verksamhetsområde. Kompetenshöjande insatser som seminarier genomförs.

- genomföra och bidra till gemensamma pedagogiska insatser för barn och unga, bland annat inom Världsarvet Hälsingegårdar
 - Hälsinglands museum och Läns museet Gävleborg delar en pedagogisk tjänst för världsarvspedagogik, riktad till barn och unga. Dialog med Kultur Gävleborgs berörda verksamhetsutvecklare, Arkiv Gävleborg kommuner/skolor, föreningsliv och bildningsförbund är viktiga inslag i arbetet.

- synliggöra natur- och kulturhistoriska värden och bidra till att kulturarv och kulturmiljöer tas tillvara i länets samhällsutveckling och attraktivitet
 - Hälsinglands museum fortsätter arbetet med att integrera natur- och kulturmiljö i sin övergripande verksamhetsprofil. Bland annat kommer naturreservaten att lyftas under kommande period och museet fortsätter att bidra med kunskapsunderlag.

- verka för att kulturarv och kulturmiljö blir en integrerad del i länets besöksnäring
 - Hälsinglands museum fortsätter sin verksamhet med att sammanföra det kyrkliga kulturarvet och det folkliga, interiöra måleriet. Kulturaktören kommer också att undersöka möjligheterna att genomföra en utställning med det folkliga måleriet på en internationell arena. En sådan satsning ger givetvis avtryck i den regionala besöksnäringen. Museet fortsätter det etablerade samarbetet med besöksnäringen.

- verka för att nyttja kulturarv och kulturmiljö inom kulturella och kreativa branscher
 - genom att involvera föreningsliv, bildningsförbund, företagare och civilsamhälle i möten sker en korsbefruktning mellan olika kunskapsområden som stimulerar kreativa branscher.

- undersöka och utveckla kvalitativa metoder för digitalisering av källmaterial och samlingar
 - Hälsinglands museum fortsätter med att digitalisera sina arkiv och har också tagit på sig en konsultativ roll för att stödja *DIBIS* fortsatta utveckling, vilket stärker kunskapen kring länets historia. Förutom det löpande arkivarbetet initierar kulturaktören i även ny källbaserad forskning för att garantera en hög kvalitativ nivå inom verksamheten. Samlingsförvaltningen utgår från *Primus*.
 - Arkiv Gävleborg arbetar interregionalt med e-arkiv, tillsammans med övriga länsarkiv, Hälsinglands museum och Läns museet Gävleborg.

- öka kännedom och stimulera fler till att använda källmaterial och samlingar
 - Besökare i Hälsinglands museums arkiv har under åren ökat och Hälsinglands museum fortsätter att tillgängliggöra sia samlingar och arkiv digitalt men också genom möten med både intresserad allmänhet och akademisk forskning. I sin verksamhet arbetar kulturaktören tätt i bland annat utställningsproduktioner med arkivforskning och källmaterial där Hälsinglands museum också bjuder in extern expertis i arbetet.

- undersöka och ompröva rådande kulturarvsberättelser i samverkan med forskare och professionella kulturskapare
 - Hälsinglands museum kommer att fortsätta att fördjupa samarbetet med högskolor och universitet vilket bland annat ger en ökad kunskap om immateriellt kulturarv och nya historiska tolkningsramar.

- vidareutveckla synliggörandet av Sveriges nationella minoriteters kulturarv och dess betydelse i det gemensamma samhället
 - Hälsinglands museum fortsätter sitt uppdrag att främst arbeta med den romska minoriteten och romernas interaktion och position i majoritetssamhället vilket också speglas i programverksamhet och utställningar.
 - Kulturaktören informerar Region Gävleborg varje kvartal om vilket kulturutbud kopplat till Sveriges nationella minoriteter som är planerat. Region Gävleborg formger och publicerar på www.regiongavleborg.se/minoritet/aktuellt ett samlat digitalt program inom ramen för kultursamverkansmodellen för att synliggöra hela utbudet.

- driva verksamhet på ett genomtänkt miljömässigt hållbart sätt
 - Hållbarhetsarbetet i kulturaktörens verksamhet omfattar både omställning till hållbara val, men också som museum - att genom kultur och konst sprida kunskap och föra diskussioner om klimat och nödvändiga samhällsomställningar.

- bidra till insatser som lyfter fram kopplingen mellan miljö- och klimatfrågor och kulturarv, kulturmiljö och samhälle
 - Hälsinglands museum tar en aktiv roll för hur kulturaktörerna och kommuner kan gemensamt bygga kunskap i hållbarhetsfrågor och hur detta ska omsättas i verksamheterna.

Kulturaktörerna inom kulturarv och kulturmiljö i den regionala kulturplanen 2023-2026

Kulturaktörer i Gävleborgs län med varaktigt regionalt uppdrag inom kulturarv och kulturmiljö är följande:

- Arkiv Gävleborg
- Hälsinglands museum
- Läns museet Gävleborg
- Kultur Gävleborgs uppdrag inom Världsarvet Hälsingegårdar

Särskilda prioriteringar inom bild- och formkonst och slöjd 2023-2026

De särskilda prioriteringarna inom detta verksamhetsområde handlar om att:

- skapa mötesplatser för länets aktörer för erfarenhetsutbyte, kompetenshöjande insatser och samverkan
 - Hälsinglands museum fortsätter att arbeta konsultativt och stödjande för länets aktörer och kulturaktören verkar både utifrån museets verksamheter, men också på olika platser i länet.
- stärka professionella kulturskapares villkor och skapa goda förutsättningar för deras arbete
 - Hälsinglands museum följer gällande avtal för ersättningsnivåer. I många utställningar engagerar vi både konstnärer och slöjdare.
- utöka samverkan mellan verksamhetsområdena bild- och formkonst och slöjd
 - Den samverkan Hälsingland museum har på området fortsätter, tillsammans med slöjdare och kulturskapare. Hälsinglands museum fortsätter sitt samarbete med slöjdföreningar i länet, hemslöjdsförbundet och hemslöjdskonsulent.
- identifiera möjligheter och förutsättningar för stärkt arbete med gestaltad livsmiljö
 - Det är lika viktigt att stärka arbetet med gestaltad livsmiljö på landsbygd som i städer. Där det förekommer projekt kring gestaltad livsmiljö är framför allt i länets större städer och finansieras genom egna projektbudgetar. Hälsinglands museum kan bidra med kunskapsunderlag för denna typ av projekt.
- sprida kunskap om befintliga lokaler för utställningar samt verkstäder och ateljéer i länet
 - Hälsinglands museum kan erbjuda utställningslokaler och har god kännedom om övriga platser i länet där sådana återfinns. Olika utställningar kräver olika säkerhetsnivåer och detta styr också val av utställningsplats.

- arbeta för att utveckla och sprida bild- och formkonst och slöjd i nya sammanhang och miljöer
 - Hälsinglands museum fortsätter att korsbefrukta olika verksamhetsområden, bland annat genom workshops och föreläsningar och samarbete med bild- och formkonst- och slöjdföreningar samt hembygdsföreningar och hembygdsgårdar.

- identifiera möjligheter och förutsättningar att sätta bild- och formkonst och slöjd i ett internationellt perspektiv genom konstnärliga utbyten och konstnärliga residens i länet
 - Det interiöra måleriet i Hälsingegårdarna är redan inspirationskälla för olika residens. Hälsinglands museum kommer att arbeta med en förstudie för att lyfta det interiöra måleriet i en internationell kontext och utställning. Kulturaktören fortsätter samarbetet med Världsarvet Hälsingegårdar.

- förbättra barns och ungas möjligheter till inflytande, arrangörskap, eget skapande och möten med professionella kulturskapare
 - Hälsinglands museum fortsätter sin pedagogiska verksamhet gentemot barn och unga och i dessa möten finns ofta ett eget skapande i olika workshops på plats. Hälsinglands museum fortsätter samarbetet med *Skapande skola*.

- förstärka integrering av miljömässig hållbarhet i verksamheterna
 - Hälsinglands museum har sedan 2018 arbetat aktivt med hållbarhetsfrågor och kommer att fortsätta med detta i sina olika verksamheter.

Kulturaktörerna inom bild- och formkonst och slöjd i den regionala kulturplanen 2023-2026

Kulturaktörer i Gävleborgs län med varaktigt regionalt uppdrag inom bild- och formkonst och slöjd är följande:

- Kultur Gävleborgs verksamhetsutveckling inom konst
- Kultur Gävleborgs verksamhetsutveckling inom hemslöjd
- Hälsinglands museum
- Läns museet Gävleborg

Övriga insatser 2023-2024

Utifrån de regionala kärnprinciperna och utvecklingsområdena planerar kulturaktören följande övriga insatser:

- Hälsinglands museum har sedan några år haft ett internationellt forskningsprojekt rörande det kyrkliga kulturarvet. Projektet handlar om den medeltida konstnären Michael Sittow, som har en central plats i Estlands konst- och kyrkohistoria. Bollnäs kyrka har också ett verk av Sittow och projektet har omfattat internationellt samarbete med Estlands nationalmuseum, svenska kyrkan och svensk och internationell akademisk forskning. Det har stor betydelse för uppbyggnaden av Estlands nationella kulturarv och kulturpolitik efter självständigheten från Sovjetunionen.
- Folkteatern Gävleborg och Hälsinglands museum samarbetar gällande hållbarhetsfrågor med syfte att erbjuda kompetenshöjande insatser till samtliga kulturaktörer med varaktigt regionalt uppdrag samt samordna övriga initiativ inom området.
- *Kultimera*, samlingsnamn för regional kulturgaranti för förskoleklass och grundskola
Kulturaktören bidrar till arbetet med *Kultimera* genom att:
 - aktivt delta i kunskaps- och erfarenhetsutbyten samt utvecklingsarbetet genom att utse en representant till arbetsgruppen och chefsgruppen
 - hålla utbud, information och kontaktuppgifter uppdaterade på den digitala plattformen för regionalt utbud för barn och unga som tagits fram av Region Gävleborg (www.kultimera.se)
 - tillsammans med de andra kulturaktörerna med regionalt uppdrag fortsätta att implementera en ny form och innehåll för en gemensam, breddad utbudspresentation.
- Arkiv Gävleborg, Hälsinglands museum och Läns museet Gävleborg utser en gemensam representant till Region Gävleborgs samverkansgrupp för frågor om funktionsnedsättning vid de tillfällen när kultur- och konstfrågor diskuteras.
- Kultur Gävleborg samarbetar med Hälsinglands museum och Läns museet Gävleborg om konserter och programaktiviteter.

Region Gävleborg har tillit till att genom kontinuerlig dialog med varje kulturaktör med varaktigt regionalt uppdrag tillsammans hantera de samhällsstörningar som eventuellt kan uppstå. I sådana situationer ska lyhördhet, flexibilitet och proaktivitet präglade relationen mellan Region Gävleborg och kulturaktören för att skapa goda förutsättningar för ett fortsatt rikt konst- och kulturliv.

Kommunikation

Information om att "Hälsinglands museum ingår i kultursamverkansmodellen genom delfinansiering från Region Gävleborg", inklusive logotyp, bör framgå i årligt program, verksamhetsplan, årsberättelse och på hemsidan.

På detta sätt får verksamheten, tillsammans med Region Gävleborg, möjlighet att visa länets invånare hur de regionala medlen bidrar till konst- och kulturlivet i Gävleborgs län.

Logotypen finns att ladda ner här: www.regiongavleborg.se/logotyp och ska användas enligt Region Gävleborgs dokument "Visuell och auditiv" som finns att läsa här: www.regiongavleborg.se/visuell-och-auditiv-manual.

Uppföljning

Kulturaktören ska rapportera in statistik över 2023 års verksamhet till Kulturdatabasen senast 1 mars 2024. Kulturaktören ska skicka sin årsberättelse 2023 till Region Gävleborg senast 1 mars 2024.

Kulturaktören ska rapportera in statistik över 2024 års verksamhet till Kulturdatabasen senast 1 mars 2025. Kulturaktören ska skicka sin årsberättelse 2024 till Region Gävleborg senast 1 mars 2025.

Av årsberättelse ska framgå vad som gjorts och uppnåtts utifrån den regionala kulturplanens kärnprinciper, utvecklingsområden och verksamhetsområdenas särskilda prioriteringar samt eventuella övriga insatser.

Om Region Gävleborg beviljar ett utökat verksamhetsbidrag för särskild insats ska kulturaktören skriva en tydlig redovisning i årsberättelsen med gjorda aktiviteter samt det ekonomiska utfallet.

Kulturaktörens underlag till uppdragsöverenskommelse 2025-2026 lämnas senast 31 augusti 2024.

Vid behov kan den tvååriga uppdragsöverenskommelsen justeras efter det första året. I så fall lämnas underlag till justerad uppdragsöverenskommelse 2023-2024 senast 31 augusti 2023.

Finansiering

Beslut om bidrag för 2023 och 2024 tas årligen av Region Gävleborgs kultur- och kompetensnämnd efter att Statens kulturråd beslutat om bidrag till Region Gävleborg. Beslutet bifogas uppdragsöverenskommelsen.

Bidraget utbetalas med 1/12-del per månad.

Bidraget förutsätter att kulturaktören har en sund ekonomi och en budget i balans för 2023 och 2024.

Återbetalningskrav

Kulturaktören blir återbetalningsskyldig om bidraget inte används i enlighet med denna uppdragsöverenskommelse. I det fall Hälsinglands museum blir återbetalningsskyldig beslutar Region Gävleborg, efter samråd med kulturaktören, att kräva tillbaka delar av eller hela bidraget.

Uppdragsöverenskommelsen träffas under förutsättning att regionfullmäktige och Statens Kulturråd fattar beslut i enlighet med regional kulturplan Gävleborg 2023-2026 och dess budgetförutsättningar.

Genom att teckna denna tvååriga uppdragsöverenskommelse godkänner Hälsinglands museum den regionala kulturplanens prioriteringar.

Denna uppdragsöverenskommelse har upprättats i två exemplar varav parterna erhållit varsitt exemplar.

Gävle 2022-12-28

Gävle 2022-12-01

För Region Gävleborg
Kultur- och kompetensnämnden

För Hälsinglands museum

Magnus Svensson
Ordförande

Ann-Margret Knapp
Ordförande